

Consultvoorbereiding

Interventies om het transitieproces organisatorisch te verbeteren

Doel	Het stimuleren van actieve inbreng van jongeren in het consult met de zorgverlener.
Doelgroep	Jongeren met chronische aandoeningen in de leeftijd van 12-18 jaar.
Beschrijving	<p>Instrument (praatpapier) om jongeren te helpen van tevoren na te denken over onderwerpen die hen bezig houden en waar ze graag met hun zorgverleners over willen praten tijdens de poliklinische controle of behandeling. Het bestaat uit een formulier met een lijst van mogelijke gespreksonderwerpen.</p> <p>Het praatpapier noemt een aantal zaken rond de chronische aandoening waarover de zorgverlener specifieke kennis heeft, waarover een jongere zorgen zou kunnen hebben of problemen mee ondervindt. Dit kan gaan over de aandoening, de behandeling of over het leven met een chronische aandoening.</p> <p>Het instrument draagt bij aan gelijkwaardige en bovenal actieve inbreng en betrokkenheid van jongere en zorgverlener tijdens het consult. Het wordt toegepast om te checken of de juiste onderwerpen in het consult besproken zijn. Goed voorbereid op het consult en de Lastmeter (zie TOOL: Lastmeter) zijn aanvullend op het ITP (zie TOOL: ITP); instrumenten die bedoeld zijn om jongeren actief te betrekken bij en voor te bereiden op het consult. Het is daarom van belang dat teams kritisch afwegen welke instrumenten zij – naast elkaar - invoeren.</p>
Verwijzing	<p>Tips om jongeren tijdens consulten te activeren zijn te vinden in:</p> <p>Van Staa, A.L. e.a. 2007. Participatie van jongeren in de spreekkamer. Hoe kunnen kinderverpleegkundigen jongeren met chronische aandoeningen activeren? <i>Tijdschrift Kinderverpleegkunde</i> 13 (1): 10-13.</p> <p>Het Erasmus MC / Sophia kinderziekenhuis - Reumatologie in Rotterdam werkt met het zogenaamde <i>praatpapier</i>, dit is een formulier waarop jongeren hun gespreksonderwerpen kunnen aangeven. Praktijkdeskundigen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Margot Walter, nurse practitioner Erasmus MC, m.walter@erasmusmc.nl • Annette van Dijk-Hummelman, reumaverpleegkundige Erasmus MC - Sophia Kinderziekenhuis hummelman-v@erasmusmc.nl <p>Christa Dijkman, diabetesverpleegkundige Meander MC, cadijkman@meandermc.nl</p>

Voorbeeld(en) van toepassingen in de Praktijk

Praktijkvoorbeeld	Het Erasmus MC / Sophia kinderziekenhuis - Reumatologie deelt het 'praatpapier' aan jongeren uit om hen te stimuleren actief onderwerpen voor het gesprek aan te dragen. Soms wordt het formulier aan de jongeren uitgereikt in de wachtkamer, soms in de spreekkamer. Het formulier wordt in de status bewaard.
Effect/resultaat	<p>Het praatpapier is in het reumateam sinds zomer 2009 structureel ingevoerd. Dit praatpapier wordt voorafgaand door de polikliniek assistent bij iedere jongere vanaf 12 jaar, voorafgaand aan het polibezoek, in de wachtkamer uitgedeeld. De jongere kan hierop de onderwerpen die hij/zij graag wil bespreken aangeven. Een beperking bij het gebruik van het praatpapier kan zijn, dat het overlapt met het ITP.</p> <p>Ook kan het in deze levensfase kan het lastig zijn jongeren te motiveren om onderwerpen aan te dragen voor het consult. Het risico bestaat dan dat jongeren aangeven dat ze 'nergens' over willen praten.</p>

Ervaringen

Een aantal jongeren vindt het lastig te beginnen over privacygevoelige onderwerpen als alcohol, relaties, seksualiteit of gepest worden op school. Het praatpapier is één manier om de jongere te stimuleren eigen verantwoordelijkheid te nemen bij het inbrengen van bespreekpunten. Vaak hebben jongeren het idee dat zij niets bijzonders in te brengen hebben. Om de eigen regie te bevorderen wordt in de spreekkamer bewust de jongere aangesproken en worden de ouders aan de zijlijn geplaatst. Via het praatpapier kunnen onderwerpen waar de jongere zich zorgen over maakt, worden onderscheiden. Zo vormt het een aanvulling op het gebruik van het ITP ([zie TOOL: ITP](#)).

Een aandachtspunt bij toepassing is dat een aantal onderwerpen voor allochtone jongeren en hun ouders niet of moeilijk bespreekbaar zijn. Te allen tijde moet hetgeen door de jongere wordt ingebracht via het bolletjespapier of praatpapier serieus worden genomen. In het contact met de jongere moet er uitdrukkelijk aandacht aan worden besteed.